

Na osnovu Člana 441. i Člana 399. a u vezi sa Članom 442. Zakona o privrednim društvima (Sl. glasnik RS, br. 36/11 i 99/11) i Člana 39.,104. i 109. Statuta A.D. "DIB"-a Bujanovac, Nadzorni odbor podnosi Skupštini akcionara :

IZVEŠTAJ

o radu Nadzornog odbora i poslovanju A.D. "DIB"- a za 2019. godinu

Nadzorni odbor Akcionarskog društva "DIB" Bujanovac, u sastavu : Predrag Petrović, Valerij Polivanov i Vitalij Kiro, izabran je na redovnoj sednici Skupštine akcionara održanoj dana 05.06.2017. god. za mandatni period od 4 godine. Na svojoj prvoj sednici, za predsednika je izabran **Predrag Petrović**.

U okviru pripreme za redovnu godišnju Skupštinu A.D. "DIB"-a Bujanovac, Nadzorni odbor je razmotrio Izveštaj o poslovanju za 2019. god., pregledao potrebnu dokumentaciju i upoznao se sa svim činjenicama koje govore o računovodstvenoj praksi i praksi izveštavanja u DIB-u, kao i uskladenost poslovanja sa Zakonom.

Uvidom u Finansijski izveštaj za 2019.god. utvrđeno je da je sačinjen u skladu sa propisima. U izveštaju je data ocena događaja u okruženju u otvorenom tržišnom ambijentu i status najvažnijih procesa A.D. "DIB"-a, koji su se odrazili na poslovni rezultat u 2019.god. Pored uvida u Finansijski izveštaj, Nadzorni odbor se osvrnuo na rad Izvršnog Odbora, Generalnog direktora i drugih organa Društva i konstatovao da su ovi akti donošeni u skladu sa Zakonom u okviru utvrđene politike preduzeća.

Nadzorni Odbor je bio upoznat sa stanjem i poslovanjem u 2019. god. i prihodima koji su nastali u ambijentu vrlo teške i specifične tržišne borbe, koja prati tržište duvana i duvanskih proizvoda. Ukupni prihodi u odnosu na 2018. god. manji su za 30,45 %, a ukupni rashodi su takodje manji za 28,18 % .

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa propisima i bili su predmet eksterne revizorske kontrole, o čemu je dostavljeno pozitivno Mišljenje.

Nadzorni odbor je ocenio da je Izveštaj o poslovanju u 2019. godini sveobuhvatan i objektivan i sa realnim sagledavanjem stanja u okruženju i šire i on je iskazan na pregledan način i u skladu sa računovodstvenim propisima i standardima, odnosno usvojenim računovodstvenim politikama, pri čemu je ostvarena neto dobit u iznosu od 14.005 hiljada dinara.

Nadzorni odbor je upoznat sa pripremama za sednicu Skupštine A.D. "DIB"-a Bujanovac, i delom aktivno učestvuje i u pripremi radnog materijala.

Nadzorni odbor je sagledao ne samo računovodstvene iskaze, već sveukupne aktivnosti većinskog vlasnika u ostvarivanju poslovnih rezultata. Tom prilikom nametnuo se zaključak o maksimalnoj angažovanosti većinskog vlasnika i rukovodstva u realizaciji zacrtanih ciljeva i operativnim sprovođenjem planova rada (u veoma složenom, nepredvidivom tržišnom ambijentu).

Što se tiče sednica Izvršnog odbora, sazivane su sa preciznim i usaglašenim dnevnim redom i pisanim materijalom po tačkama dnevnog reda, redovno dostavljani članovima Izvršnog odbora, a elektronski članovima N.O..

U periodu od aprila 2019. god. do juna 2020. god. održano je ukupno 9 sednica Nadzornog odbora, pri čemu je donešeno 17 odluka i 11 sednica Izvršnog odbora, na kojima je donešeno 25 odluka. Članovi N.O. u pomenutom periodu elektronskim putem su upoznati sa sednicama I.O. pre svega kada su razmatrana bitna pitanja o poslovanju i ispunjenju Ugovornih obaveza većinskog vlasnika. Rad I.O. je transparentan, sve odluke su donešene jednoglasno. Sindikati u Društvu u delokrugu svog rada upoznani su sa aktivnostima i poslovanju Društva.

U periodu između dve Skupštine, većinski vlasnik kapitala DIB-a Bujanovac je u potpunosti ispunio sve Ugovorne obaveze iz "Ugovora o prodaji kapitala". Shodno tom ugovoru, četvoromesečno su radjene kontrole, dostavljani su izveštaji Ministarstvu i nije bilo nikakvih primedbi. Dana 06.09.2019. god. "Ministartvo privrede RS" – odnosno Komisija za kontrolu izvršenja Ugovornih obaveza iz Ugovora o prodaji kapitala DIB-a, donela je Rešenje, kojim je potvrđeno da su sve ugovorene obaveze iz pomenutog ugovora ispunjene, te da navedeno Ministarstvo nema Zakonskih i Ugovornih nadležnosti u kontrolisanju daljeg poslovanja DIB-a Bujanovac. Od nevedenog datuma, nakon ispunjenja pomenutih obaveza i emisije akcija, DIB Bujanovac posluje kao A.D. u vlasništvu "Sremske Mlekare" d.o.o. sa učešćem u kapitalu od 98,21 %. Preostalih 1,79 % kapitala DIB-a, čine akcije malih akcionara (70 akcionara).

Nadzorni odbor je aktivno učestvovao u donošenju odluka i pozitivno ocenio i odobrio investiciju, koja je započeta u DIB-u Bujanovac, instalacijom novog pogona za proizvodnju nove duvanske folije. Projekat, je detaljno razmatran na sednicama N.O. i I.O., pri čemu je usvojen i pristupilo se nabavci opreme, finansiranju i montaži iste. Do dana održavanja Skupštine, odnosno do 30.06.2020. god. usled nastalih vanrednih okolnosti koje su izazvane virusom COVID, početkom marta meseca obustavila se montaža opreme, koja je nastavljena u junu mesecu. Očekivano vreme završetka svih radova i pustanje u rad opreme, očekuje se za oktobar mesec 2020. god.

Što se same investicije tiče, uložena su sredstva na adaptaciji i dogradnji objekta, sredstva za nabavku opreme iz Italije, dodatne opreme od drugih proizvođača, kao i nabavku duvanske opreme iz Crne Gore, kupljene na specijalnoj aukciji, koje je raspisalo Ministarstvo privrede Crne Gore. Usled vanrednog stanja, plaćena oprema se i dalje nalazi na teritoriji Crne Gore i biće transportovana u DIB-u Bujanovac, nakon stvaranja uslova i oslobađanja granica za nesmetani prelaz lica i stvari.

Za pomenutu investiciju u 2019. god. i do 30.06.2020. god. uloženo je 5,2 miliona EUR. Od toga, deo investicije je plaćen uzetim dugoročnim kreditom od "Jubmes banke" na iznos od 2,8 miliona EUR, za koji otplata počinje u decembru 2020. god. deo investicija je plaćen pozajmicama većinskog vlasnika u iznosu od 1,01 milion EUR, dok je 218 hiljada EUR je plaćen iz redovnog poslovanja DIB-a. Ostalo dugovanje za ukupnu investiciju do dana održavanja Skupštine je **1,19 miliona EUR**, i to :

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Izveštaj nadzornog odbora za 2019. godinu

- COMAS Italija - 400.000,00 EUR,
- LUGINA (izvodjač građevinskih radova) - 119.627,64 EUR,
- ELTEKON (izvodjač tehničkih radova) – 49.708,19 EUR,
- MF CRNE GORE (za kupljenu opremu u Podgorici) – 80.000,00 EUR,
- NITLEMEX (oprema u novom pogonu) – 547.500,00 EUR.

Do pustanja u rad novog pogona, verovatno će biti utrošena i dodatna sredstva, o čemu će N.O. donositi odluke i kontrolisati razvoj događaja.

BITNI POKAZATELJI POSLOVANJA u 000 kg

		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
1	Kretanja fizičkog obima proizvodnje	924	1.265	1.245	909	2.008	1.544
2	Kretanja fizičkog obima prodaje	902	1.222	1.247	1.001	2.034	1.171
3	Kretanja realizacije duvanske folije na domaćem tržištu	359	834	780	727	862	390
4	Kretanja realizacije duvanske folije na ino tržištu	543	388	467	274	1.172	781
5	Kretanja količina obrađenog duvana	218	224	151	-	-	-

Zaključak :

Fizički obim proizvodnje u 2019. god. u odnosu na 2018. god. smanjen je za 23,11 %, dok je realizacija manja za 42,24 %. Razlog manje realizacije je nastao smanjenjem tržišta u Iranu, sa kojima se trenutno intezivno rade pregovori da se ta saradnja obnovi.

Treba napomenuti da se i dalje proteže problem i u 2020. godini sa kojom je suočen AD DIB, a to je prisustvo konkurencije istočnih zemalja pre svega Kine, Vijetnama, Južne Koreje, ali i Francuske, Holandije i zastarela tehnologija, što se odražava na kvalitet duvanske folije. Novim investicijama, većinski vlasnik će i dalje raditi na poboljšanju kvaliteta, stvaranju novog proizvoda – preradjeni duvan, rezana duvanska folija, ali i kvantiteta pronalaskom novih tržišta.

Na osnovu prikazanog fizičkog obima proizvodnje i realizacije, finansijski efekat takvog poslovanja je sledeći :

u 000 rsd

		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
1	Kretanje ukupnih prihoda od prodaje robe proizvoda i usluga	147.201	195.980	193.812	151.477	281.360	194.147
2	Kretanje prodaja robe, proizvoda i usluga na domaćem tržištu	66.795	133.647	113.899	107.486	122.697	62.795
3	Kretanje prodaje robe, proizvoda i usluga na ino tržištu	80.406	62.333	79.913	43.991	158.663	131.352
4	Kretanje prodaje samo duvanske folije na domaćem tržištu	64.353	118.983	103.667	106.579	121.817	62.141

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Izveštaj nadzornog odbora za 2019. godinu

5	Kretanje prodaje samo duvanske folije na ino tržištu	80.401	62.117	79.913	43.991	158.658	131.352
6	Troškovi zarada i naknada	105.051	87.834	70.483	72.492	80.435	73.024
7	Procenat učešća u zarada I naknada u ukupnim prihodima	69,80 %	43,10 %	35,95 %	37,21 %	28,39 %	37,06 %

Zaključak : Treba pre svega nastaviti sa završetkom i pustomanjem u rad novog pogona, ne zapostavljajući stari pogon duvanske folije, koji itekako i sa smanjenim tržištem u 2019. god. obezbeđuje rentabilnost i finansijsku stabilnost DIB-a.

Troškove zarada naknade zarada u ukupnoj realizaciji održavati na optimalnom nivou shodno realizaciji. Eventualno uticati na sve troškove koji ne remete proizvodni proces i poslovanje, kako bi se ostvario maksimalan rezultat.

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Neto dobit / - gubitak	- 57.080.000	957.000	662.000	2.866.000	28.700.000	14.005.000

POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

DIB nema spornih potraživanja niti obaveza, koje bi uticale na finansijsku stabilnost. Usled velikog investiranja, u Bilansima na dan 31.12.2019. god. evidentirana je obaveza za dugoročni kredit koji je preuzet od vlasnika, sa svim pripadajućim troškovima. Zajdno sa pozajmicama vlasnika, ukupna obaveza po tom osnovu na dan 31.12.2019. god. iznosi **390 miliona RSD ili cca 3,3 miliona EUR**. DIB ima obavezu na ime ranije uzetog lkratkoročnog kredita **16,7 miliona RSD**, koji se redovno isplaćuje mesečnim anuitetima. Na ime obaveza prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu saldo iznosi **124 miliona RSD**.

I pored velike zaduženosti, N.O. je mišljenja da će što hitnijim puštanjem u rad novog pogona i realizacijom novog ali i starog proizvoda DIB-a, biti stvoreni uslovi za nesmetanu otplatu svih obaveza.

KAPITALA DIB-a

Kapital DIB-a iskazan u poslovnim knjigama, uskladjen je sa APR-om i Centralnim registrom HOV.

Za poslovnu 2019. godinu, ovlašćeni Revizor je sačinio izveštaj i dao pozitivno mišljenje, koje je dostavljeno nadležnim institucijama.

Struktura Kapitala DIB-a na dan 31.12.2019. god. je sledeća :

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Izveštaj nadzornog odbora za 2019. godinu

Akcijski kapital	199.516.800,00
Ostali kapital	2.584.757,05
Statutarne rezerve	1.661.129,49
Revalorizacione rezerve	226.499.706,22
Aktuarski gubici	- 6.157.045,02
Nerasporedjeni dobitak ranijih godina	147.989.321,86
Dobitak tekuće godine	14.004.807,89
Ukupno	586.099.477,46

Kapital DIB-a emisijom akcija i poslovanjem u 2019. god. povećan je za 28,36 %

RASPORED OSTVARENE DOBITI IZ POSLOVANJA 2019. GOD.

Predlog Skupštine za raspored ostvarene neto dobiti iz 2019. god. u visini od dinara.

U Statutarne rezerve 5 % u skladu sa Statutom DIB-a	700.240,39
U nerasporedjenu dobit	13.304.567,50
Ukupno :	14.004.807,89

Iz ostvarene dobiti, 5% u skladu sa Statutom DIB-a, rasporedilo bi se u Statutarne rezerve, dok bi se ostali deo rasporedio u Nerasporedjenu dobit. Formirana nerasporedjena dobit, koja bi se uvećala za 700 hiljada dinara, u skladu sa Zakonom služila bi prevashodno kao rezerva za pokriće gubitka u narednim periodima, ili za druge namene. Važno je napomenuti, da se raspored formirane nerasporedjene dobiti može vršiti isključivo Odlukom Skupštine akcionara. Isključivo na način, koji ni u kom slučaju ne bi ugrozio Finansijsku stabilnost i Likvidnost preduzeća.

OBRAČUNSKA VREDNOST AKCIJE

Opis	Iznos akcija u 2018.	Iznos akcija u 2019.
Broj akcija	33.930	83.132
Vrednost akcija	13.457,32	7.050,23
Ukupna vrednost akcija	456.606.893,28	586.099.477,46
Vrednost akcije po srednjem kursu Evra na dan 31.12.	113,86	59,95

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Izveštaj nadzornog odbora za 2019. godinu

Strukturu akcija čine :

- 81.644 akcija u vlasništvu "Sremske Mlekare" d.o.o.Beograd ili 98,21 % kapitala DIB-a
- 1.488 akcija u vlasništvu fizičkih lica ili 1,79 % kapitala DIB-a.

ISPLAĆENE PROSEČNE NETO ZARADE

	2018.	2019.
Zarade din.	53.683,00	48.649,26
Eur	453,90	412,88

UČEŠĆE TRŽIŠTA

	2018.	2019.
Učešće inostranog tržišta u realizaciji duvanske folije količinski	57,64 %	66,75 %

Napomena : učešće inostranog tržišta u realizaciji duvanske folije količinski ali i vrednosno pokazuju dobar trend u odnosu na 2018. god. Takavom čak i boljem odnosu treba težiti u 2020. god.

Napomena : Osnovni pravci rada i poslovanja DIB-a Bujanovac u narednim periodima, trebalo bi da se usmere na :

- smanjenje troškova, zadržavanje postojećeg kvaliteta, fleksibilnost cena,
- povećanje plasmana na tržištu,
- modernizacija tehnološkog procesa,
- aktiviranje proizvodnje i obrade duvana,
- standard zaposlenih,
- odgovornost prema društvenoj zajednici (pomoć raznim verskim, kulturnim, sportskih i humanitarnih organizacija)
- i dalje tržište širiti ka istoku i zapadu.
- snaći snage za održavanje poslovanja i standarda radnika, ali do granice koja neće ugroziti likvidnost firme.

Problem u budućnosti biće svakako konkurencija sa kojom se susreće kompanija kao i zastarela tehnologija. Treba težiti investicijama u nove tehnologije, kako bi se održala rentabilnost poslovanja i tržišna pozicija preduzeća uopšte. Samo inovacijama ali i novim proizvodom iz oblasti preradjevina duvana, DIB će zadržati poziciju koju ima.

Nadzorni odbor će smatrati da je uspešno obavio zadatke iz delokruga svog rada ukoliko Skupština akcionara deli njegovo mišljenje, prihvatajući ponuđeni Izveštaj.

17.07.2020. god.

Predsednik Nadzornog odbora,
Predrag Petrović

